

Handlingsplan för klimatanpassning

2025-2029

Dokumenttyp: Handlingsplan
Antaget av: Förslag
Senast reviderat:
Giltighetstid: 2029

Diarienummer: KS 2023-1061

Dokumentansvarig: Biträdande kommundirektören

Adresserat till: Samtliga nämnder och bolag samt Räddningstjänsten Östra Götaland

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Relaterade styrdokument: Klimatanpassningsprogram för Linköpings kommun

Sökord: Klimatanpassning, klimat, skyfall, värmebölja

Innehåll

1. Inledning	5
1.1 Kommunens styrande dokument för klimatanpassning	5
1.2 Kommunens mål och prioriteringar	6
1.3 Avgränsningar	6
2. Arbetssätt	7
3. Genomförande	7
3.1 Ekonomi och samverkan	7
5. Åtgärder för klimatanpassning	8
5.1 Förkortningar för nämnder och förvaltningar	8
5.2 Övergripande åtgärder	9
5.3 Kommunens välfärdsverksamheter	11
5.4 Bebyggd miljö	14
5.5 Teknisk försörjning	18
5.6 Natur- och kulturmiljö, idrott och turism	20
5.7 Klimatberedskap och matsäkerhet	22

1. Inledning

Redan idag påverkas samhället av ett förändrat klimat. Även om den globala medeltemperaturökningen begränsas enligt Parisavtalet väntas kraftiga klimatförändringar som kommer att påverka de flesta av samhällets sektorer. Extrema skyfall, värmeböljor och torka som förekommit de senaste åren i Sverige väntas bli intensivare och mer frekventa desto högre uppvärmningen blir.

Det förändrade klimatet påverkar naturen och människans livsvillkor runt om i världen. I Sverige kan klimatförändringar såsom skyfall och värmeböljor innebära fara för liv och hälsa och leda till materiella skador och kostnader. Det finns även risk för sekundär påverkan på Sverige då globala klimateffekter kan påverka handel, livsmedelsproduktion, migration, internationella relationer och livsmiljöer i andra delar av världen.

Klimatanpassning handlar om att öka motståndskraften och resiliensen mot klimatförändringarnas effekter samt skapa ett samhälle anpassat till ett förändrat klimat. Anpassning kan vara kopplad till såväl långsamma förändringar som extrema väderhändelser. Klimatanpassning som planeras och genomförs i god tid medför att människors livsmiljöer och hälsa fortsatt kan tryggas och ekonomiska värden skyddas.

Kommunen är ansvarig för många viktiga samhällsfunktioner. Klimatförändringar påverkar redan idag kommunens verksamheter och ändrar förutsättningarna att utföra kommunens uppdrag. Genom förebyggande anpassningar av verksamheter, fysiska åtgärder i lokaler och medveten samhällsplanering minskar kommunen samhällets sårbarhet och förutsättningar för en långsiktigt robust kommun skapas.

Kommunen har kunskap om klimatrisker och har en viktig roll som möjliggörare av klimatanpassningsåtgärder för näringsliv, civilsamhälle och Linköpingsbor. För att skapa ett robust samhälle är det centralt att även fastighetsägare, verksamhetsutövare och privatpersoner medverkar i anpassningen.

1.1 Kommunens styrande dokument för klimatanpassning

Linköpings kommun styrande dokument för klimatanpassning utgörs av:

- Klimatanpassningsprogram för Linköpings kommun
- Handlingsplan för klimatanpassning (detta dokument)

Programmet fastställer mål, prioriteringar och strategier för att anpassa kommunen till ett förändrat klimat. Handlingsplanen innehåller åtgärder som ska genomföras för att bidra till att programmet uppfylls.

Syftet med handlingsplanen för klimatanpassning är att identifiera vilka åtgärder som ska genomföras för att uppfylla det långsiktiga målet med klimatanpassningsprogram för Linköpings kommun.

Handlingsplanen ger en helhetsbild av de viktigaste pågående och planerade åtgärderna för Linköpings kommuns klimatanpassningsarbete. Denna plan är kommunens andra klimatanpassningsplan och är en del av ett successivt arbete med att ta fram och implementera åtgärder. Planen kommer att fortsätta revideras och utvecklas över tid. Kommunens förvaltningar och bolag har kommit olika långt i sitt anpassningsarbete. Många

åtgärder involverar löpande processer med analysarbete och genomförande av åtgärder som kommer att pågå under lång tid.

1.2 Kommunens mål och prioriteringar

Det långsiktiga målet för Linköpings kommuns klimatanpassningsarbete är:

Linköpings kommun fortsätter att vara en attraktiv kommun som står robust inför dagens och framtidens klimatförändringar och tar tillvara på möjligheterna med ett förändrat klimat.

Arbetet utgör en viktig hörnsten för att uppnå en långsiktigt hållbar kommun där sociala, ekologiska och ekonomiska värden tillgodoses. Klimatanpassningsåtgärder ska så långt som möjligt bidra till minskade utsläpp av växthusgaser och därmed bidra till att Linköping uppnår netto-noll växthusgasutsläpp senast 2045.

Klimatförändringar får konsekvenser för större delen av kommunens verksamhet och ett brett insatsarbete behöver fortsätta. Kommunövergripande prioriteringar har tagits fram som visar utvecklingsområden där extra krafttag behövs. Prioriteringarna tar sin utgångspunkt i hänsyn till människors liv och hälsa.

De övergripande prioriteringarna är (utan inbördes ordning):

- Anpassa välfärdsverksamheter
- Utveckla och stärka grönstruktur
- Säkra framkomlighet
- Samordning inom kommunen

Prioriteringarna beskrivs detaljerat i programmet. Prioriteringen innebär inte alltid att åtgärder inom dessa områden måste genomföras först men verksamhetsplaneringen ska styra mot denna prioritering.

Åtgärder som i sin helhet har direkt koppling till de kommunövergripande prioriteringarna markeras med ett X i åtgärdstabellerna i avsnitt 5. Detta kan innebära att vissa åtgärder inte markeras även om de till viss del eller indirekt bidrar till prioriteringarna.

1.3 Avgränsningar

När begreppet "kommun" eller "Linköpings kommun" används avses hela kommunkoncernen, det vill säga alla nämnder, styrelser, förvaltningar och kommunala bolag.

Handlingsplanen avgränsas till kommunens verksamhet och utgår från kommunens rådighet. Handlingsplanen fördelar ansvaret för genomförandet på kommunens nämnder, kommunägda bolag samt Räddningstjänsten Östra Götaland.

Det finns många beröringspunkter mellan klimatanpassningsarbetet och kommunens krisberedskap, framförallt kommunens Risk- och sårbarhetsanalys. Processerna behöver ta stöd av och komplettera varandra.

Arbetet med klimatanpassning ersätter inte kommunens förebyggande klimatarbete med syfte att minska utsläpp av växthusgaser, som behövs för att klimatförändringar ska bromsas.

2. Arbetssätt

Klimatanpassning av samhället kommer att kosta. För att säkra att rätt åtgärder görs i rätt tid och på rätt plats behöver planering och genomförandet av klimatanpassningsarbete genomsyras av fyra arbetssätt:

- Helhetssyn för att möta målkonflikter och skapa positiva synergieffekter
- Samverkan och dialog för att öka engagemang, innovation och rättviseperspektiv
- Flexibla lösningar för att hantera risk och osäkerhet
- Transparens för att möta gemensamma utmaningar

Arbetssätten beskrivs i Klimatanpassningsprogrammet.

3. Genomförande

Kommunstyrelsens fastställande av handlingsplanen medför ett uppdrag till respektive nämnd och bolag om att genomföra identifierade åtgärder i den takt som är möjlig utifrån ekonomiska förutsättningar.

3.1 Ekonomi och samverkan

Det krävs ökad samverkan för att effektivt styra mot målet i klimatanpassningsprogrammet och för att genomföra åtgärder enligt denna handlingsplan. Överväganden och samarbeten över organisationsgränser minskar risken för suboptimering och kostnadsdrivande lösningar i anpassningsarbetet. Samverkan kan till exempel vara utifrån de kommunövergripande prioriteringarna, utifrån behov av åtgärder inom geografiska områden eller där aktörer har ett delat ansvar för åtgärder.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för den övergripande samordningen inom kommunen och för att stödja utvecklingen av nya samverkansformer i klimatanpassningsarbetet. Nya grupperingar för arbetet med prioriteringarna och för specifika frågeställningar kan behöva etableras. Samtliga förvaltningar och bolag förutsätts avsätta tid för att delta i samverkan.

Resursåtgång planeras inom ramen för den ordinarie budgetprocessen. Befintliga medel nyttjas optimalt genom att bland annat genomföra åtgärder integrerat med kommunens löpande arbete. Externa medel bör sökas av förvaltningar och bolag både enskilt och i samverkan. Förvaltningar och bolag uppmanas till att testa nya finansieringsmodeller för att fördela kostnader mellan kommun, näringsliv och fastighetsägare där så är lämpligt.

4. Uppföljning

Handlingsplanen gäller fram till 2029 med aktualitetsprövning en gång per mandatperiod.

Inom ramen för den interna samverkansstrukturen följs arbetet kontinuerligt. Genomförandet av åtgärder ska rapporteras övergripande i nämndernas verksamhetsberättelser och bolagens årsredovisningar och rapportering enligt Corporate Sustainability Reporting (CSRD). En samlad uppföljning och översyn av åtgärderna sker i slutet av planens giltighetstid och redovisas för kommunstyrelsen.

5. Åtgärder för klimatanpassning

Tabellerna nedan visar de viktigaste pågående och planerade åtgärderna för Linköpings klimatanpassningsarbete. Åtgärderna i handlingsplanen bygger på identifierade prioriteringar och nyckelinsatser som beskrivs i Klimatanpassningsprogram för Linköpings kommun.

Många av åtgärderna i handlingsplanen är omfattande och innebär ett långsiktigt och successivt arbete med analys och genomförande av åtgärder. Alla åtgärderna förväntas därför inte vara klara under handlingsplanens giltighetstid utan en del kommer att pågå under många år framöver.

Åtgärderna delas in i de fem områden som beskrivs i Klimatanpassningsprogram för Linköpings kommun. Utöver dessa finns ett antal åtgärder som presenteras under "Övergripande åtgärder".

För vissa åtgärder finns fler än en aktör under kolumnen "ansvarig nämnd/bolag". Det innebär inte nödvändigtvis att aktörerna ska samverka utan att respektive nämnd/bolag ska utföra åtgärden utifrån sitt uppdrag.

5.1 Förkortningar för nämnder och förvaltningar

AMN (IAF) - Arbetsmarknadsnämnden (Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen)

BIN (UTB) - Bildningsnämnden (Utbildningsförvaltningen)

BMN (MoS) - Bygg- och miljönämnden (Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen)

BOU (UTB) - Barn och ungdomsnämnden (Utbildningsförvaltningen)

KFN (KOF) - Kultur- och fritidsnämnden (Kultur- och fritidsförvaltningen)

KS (KLF) - Kommunstyrelsen (Kommunledningsförvaltningen)

KS (MoS) - Kommunstyrelsen (Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen)

KS (VSS) - Kommunstyrelsen (Verksamhetsstöd- och service)

RTÖG - Räddningstjänsten Östra Götaland

SBN (MoS) - Samhällsbyggnadsnämnden (Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen)

SON (SF) - Social och omsorgsnämnden (Social- och omsorgsförvaltningen)

VÄN (VoF) - Vård- och äldreomsorgsnämnden (Vård- och omsorgsförvaltningen)

5.2 Övergripande åtgärder

5.2.1 Övergripande åtgärder inom kommunen

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
Ö1. Utveckla formerna för samverkan gällande klimatanpassningsarbetet inom kommunen. Åtgärden gäller både kommunövergripande samverkan och arbetsgrupper för prioriteringarna och specifika frågeställningar.	Information, kommunikation och samverkan	KS (KLF)	Samtliga bolag och nämnder	Ja
Ö2. Tillgängliggör och utveckla stödmaterial för tolkning och tillämpning av befintligt analysmaterial för klimatriskfaktorer.	Information, kommunikation och samverkan	KS (KLF), SBN (MoS)		
Ö3. Integrera klimatanpassning i kommunens strategiska upphandlings- och inköpsarbete och beakta klimatanpassning i kravställande i upphandlingar.	Implementering i planerings- och styrdokument	KS (KLF)	KS (VSS)	
Ö4. Sammanställ erfarenheter av klimathändelser, i första hand värmebölja eller skyfall, för att dra lärdom och informera inför framtida arbete. Sammanställningen sker årsvis.	Implementering i planerings- och styrdokument	KS (KLF)	Samtliga bolag och nämnder	
Ö5. Samordna och hantera klimateffekter, exempelvis värmebölja, inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet.	Implementering i planerings- och styrdokument	KS (KLF), Samtliga bolag	Samtliga förvaltningar	

5.2.2 Övergripande åtgärder med externa aktörer

Åtgärd	Åtgärdestyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
Ö6. Samverka med och genomför kunskapshöjande insatser riktade till näringslivet, civilsamhället och medborgare, såväl inom staden som på landsbygden. Främja utvecklandet av lösningar tillsammans med näringslivet.	Information, kommunikation och samverkan	KS (KLF)	SBN (MoS), BMN (MoS), Sankt Kors Fastighets AB, AB Lejonfastigheter AB, Tekniska verken AB, KFN (KoF).	Ja

5.3 Kommunens välfärdsverksamheter

5.3.1 Samverkan och kommunikation

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
V1. Kunskapshöjande åtgärder för hyresgäster om hur man agerar i, och hanterar, fastigheten på bästa sätt vid värmebölja och översvämning till följd av skyfall.	Information, kommunikation och samverkan	AB Stångåstaden, Sankt Kors Fastighets AB, Lejonfastigheter AB		Ja
V2. Fortsatt livsmedelstillsyn för att förebygga risker med ett varmare klimat, exempelvis brutna kylkedjor.	Information, kommunikation och samverkan	BMN (MoS)		

5.3.2 Anpassning av lokaler

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
V3. Prioritera och genomför åtgärder i lokaler och utemiljön för att klimatanpassa kommunägda verksamhetslokaler utifrån skyfall och ökad värme. Se Klimatanpassningsprogram för lämplig nivå.	Tekniska och fysiska åtgärder	Lejonfastigheter AB	BIN (UTB), BOU (UTB), AMN (IAF), SON (SF), VÄN (VoF), KFN (KOF), AB Stångåstaden	Ja
V4. För dialog med och ställ krav på fastighetsägare till hyrda lokaler om åtgärder för anpassning av lokaler och utemiljön utifrån skyfall och ökad värme. Se Klimatanpassningsprogram för lämplig nivå.	Tekniska och fysiska åtgärder	Lejonfastigheter AB	KS (KLF), BIN (UTB), BOU (UTB), AMN (IAF), SON (SF), VÄN (VoF), KFN (KOF)	Ja

V5. Säkra att underlag för upphandling av lokaler inkluderar krav som beaktar klimatförändringar.	Implementering i planerings- och styrdokument	Lejonfastigheter AB	AMN (IAF), BIN (UTB), BOU (UTB), SON (SF), VÄN (VoF), KFN (KOF)	Ja
V6. Säkra att underlag för ny- och ombyggnation av lokaler och omgivningar inkluderar klimatanpassning utifrån skyfall och ökad värme. Se Klimatanpassningsprogram för lämplig nivå.	Implementering i planerings- och styrdokument	Lejonfastigheter AB, KS (KLF)		Ja
V7. Fortsatt hälsoskyddstillsyn av verksamheter (skola, förskola och lokaler för vård med mera) för att förebygga risker vid ett förändrat klimat. Säkerställ att känsliga grupper prioriteras i tillsynen.	Information, kommunikation och samverkan	BMN (MoS)		
V8. Utred resurseffektiva möjligheter för kylning av verksamhetslokaler som används av känsliga grupper	Utredning och inventering	Lejonfastigheter AB	Tekniska verken AB, AB Stångåstaden	Ja

5.3.3 Anpassning av verksamheter

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
V9. Identifiera och genomför verksamhetsanpassningar för att komplettera eller ersätta behov av fastighetsåtgärder för anpassning till värme.	Utredning och inventering	BIN (UTB), BOU (UTB), SON (SF), VÄN (VoF), AMN (IAF), KFN (KOF)	Lejonfastigheter AB, AB Stångåstaden	Ja
V10. Kartlägg påverkan på lång sikt på utbildnings- och omsorgsverksamhet av mer frekventa, intensiva och långvariga väderhändelser. Utred möjliga åtgärder på kort och lång sikt.	Utredning och inventering	BIN (UTB), BOU (UTB), SON (SF), VÄN (VoF)		

V11. Fortsatt utveckling av kommunikationsinsatser till medarbetare, elever, brukare, boende, föräldrar och andra anhöriga i samband med värmebölja och översvämning till följd av skyfall.	Information, kommunikation och samverkan	BIN (UTB), BOU (UTB), SON (SF), VÄN (VoF), KFN (KOF)		Ja
V12. Fortsatt utveckling av rutiner bland annat gällande planering av lokaler för sommaröppna verksamheter, systematisk utbildning av vikarier, anpassning av verksamheten mm.	Implementering i planerings- och styrdokument	BIN (UTB), BOU (UTB), KFN (KOF)	Lejonfastigheter AB	Ja
V13. Säkra att underlag för upphandling av verksamheter inkluderar krav som beaktar klimatförändringar.	Implementering i planerings- och styrdokument	SON (SF), VÄN (VoF), AMN	KS (VSS)	Ja

5.4 Bebyggd miljö

5.4.1 Samverkan och kommunikation

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
B1. Bidra till innovationsutveckling genom att testa dagvattenlösningar med multifunktion och andra tekniska lösningar för resurshushållning av vatten.	Tekniska och fysiska åtgärder	SBN (MoS)	Tekniska verken AB	
B2. Utred förutsättningar att genomföra ett samverkansprojekt för åtgärder för att klimatsäkra ett pilotområde med identifierade klimatrisker. Samråd kan även ske med externa parter.	Tekniska och fysiska åtgärder	SBN (MoS)	Lejonfastigheter AB, AB Stångåstaden, Sankt Kors Fastighets AB, eventuellt andra.	

5.4.2 Anpassning av befintlig bebyggd miljö

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
B3. Utred behov av klimatanpassningsåtgärder vid fysiska åtgärder på kommunens mark i samband med investeringar och nyexploatering.	Utredning och inventering	SBN (MoS)	Tekniska verken AB	
B4 Uppdatera befintliga vägledningarna och rutiner med perspektivet värme i stadsutvecklingen	Utredning och inventering	SBN (MoS)		
B5. Genomför åtgärder för att anpassa kommunens fastigheter som har identifierad risk för översvämning och/eller värme. Åtgärder vidtas till lämplig nivå av anpassning. Arbetet kan även ske med externa parter.	Tekniska och fysiska åtgärder	AB Stångåstaden, Lejonfastigheter AB, Sankt Kors Fastighets AB, KS (KLF)	Visit Linköping, KFN (KOF)	

5.4.3 Grönstruktur och hantering av regn och skyfall

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
B6A. Kartlägg ytor som kan nyttjas för att hantera större vattenmängder (skyfallsstråk, rinnvägar, översvämningsytor) samt minska risk för värmeöar (svala platser och stråk) i bebyggelsen.	Utredning och inventering	KS (MoS) och SBN (MoS)	Tekniska verken AB, AB Stångåstaden, Lejonfastigheter AB	Ja
B6B. Genomföra åtgärder för att skapa en lämplig skydds nivå mot översvämning. skapa svala platser och stråk i staden och i tätorterna.	Tekniska och fysiska åtgärder	SBN (MoS)	Tekniska verken AB, AB Stångåstaden, Lejonfastigheter AB	Ja
B7. Fortsatt utveckling av strategiskt samarbete för dagvatten. Bland annat samordning av skyfallsarbete mellan stadens fastighetsägare.	Information, kommunikation och samverkan	SBN (MoS)	Tekniska verken AB, Lejonfastigheter AB, AB Stångåstaden, Sankt Kors Fastighets AB	Ja

5.4.4 Markstabilitet och sättningsskador

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
B8. Analysera erosionsskydd och olika stabiliserande konstruktioner vid kända riskområden vid vattendrag och ta fram en plan för eventuella åtgärder.	Utredning och inventering	SBN (MoS)		

B9. Se över behovet av utbyggnad och översyn av grundvattennätet och dess mätintervall.	Utredning och inventering	SBN (MoS)		
B10A. Identifiera områden och genomför analyser av riskområden för markstabilitet samt sättningskänsliga jordar för befintlig och framtida bebyggelse inom kommunen. Om möjligt inkluderas en klimatfaktor i analysen.	Utredning och inventering	KS (MoS) SBN (MoS)		
B10B. Undersök om åtgärder behöver vidtas för att skydda fastigheter från sättningskador utifrån kommunens kartläggning om sättningskänsliga jordar. Vid behov vidta åtgärder för att säkra fastigheter.	Utredning och inventering	Lejonfastigheter AB, AB Stångåstaden, Sankt Kors Fastighets AB KS (KLF)		

5.4.5 Anpassning av invallningar mot Roxen och Stångån

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
B11. Fortsatt utredning och samråd för att säkra lämplig skyddsnivå för invallningar mot Roxen/Stångån för de invallningsföretag där kommunen eller Tekniska verken är delägare. Samverka med berörda externa parter, till exempel Trafikverket.	Utredning och inventering	SBN (MoS)	Tekniska verken AB	

5.4.6 Anpassning av väg- och järnvägsnätet

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
B12A. Identifiera behov av åtgärder i det kommunala vägnätet för att säkerställa framkomlighet till prioriterade verksamheter, platser och områden. Arbetet utgår från skyfallskarteringen och	Utredning och inventering	SBN (MoS)	KS (KLF), RTÖG, Tekniska verken AB	Ja

konsekvensbeskrivning samt kartering för höga flöden. Samråd behöver ske med samtliga blåljusmyndigheter.				
B12B. Genomför åtgärder för att säkra de mest prioriterade delarna av det kommunala vägnätet.	Tekniska och fysiska åtgärder	SBN (MoS)		Ja
B12C. Informera och samverka med Trafikverket och andra väghållare för att säkra framkomlighet på prioriterade vägar och järnvägar.	Information, kommunikation och samverkan	SBN (MoS)		Ja
B12D. Ta fram och kommunicera anvisningar för sekundära utryckningsvägar/alternativa vägar.	Implementering i planerings- och styrdokument	SBN (MoS)	RTÖG	Ja
B13. Utred behov att ändra vägarnas uppbyggnad utifrån klimatförändringens påverkan på vägarnas långsiktiga hållfasthet. Undersök också möjlighet för vägarna att bidra till dagvattenhantering, genom till exempel att infiltrera vatten.	Utredning och inventering	SBN (MoS)	Tekniska verken AB	

5.5 Teknisk försörjning

5.5.1 Övergripande

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
T1A. Ta fram en intern åtgärdsplan utifrån klimat- och sårbarhetsanalys för de tekniska försörjningssystemen (dricksvattensystemet, spill- och dagvattensystemet, fjärrvärme/fjärrkyla, elsystemet och digital kommunikation).	Utredning och inventering	Tekniska verken AB		
T1B. Vid behov genomföra åtgärder för att klimatanpassa anläggningar och system för teknisk försörjning samt om möjligt anpassa driftförhållanden till ett förändrat klimat.	Tekniska och fysiska åtgärder	Tekniska verken AB	SBN (MoS)	

5.5.2 Vatten och avlopp

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
T2. Bevaka kommunala dricksvattentäkter utifrån påverkan i vattenskyddsområden och risker för förändringar i kvalitet och kvantitet.	Utredning och inventering	Tekniska verken AB	BMN (MoS), SBN (MoS)	
T3. Utred behov och vidta åtgärder för att säkra kapacitet och reningstekniker i vattenverk.	Tekniska och fysiska åtgärder	Tekniska verken AB		
T4. Anpassa kapaciteten i befintliga dagvattensystem till dagens och framtida regnmängder (utifrån branschstandard för det allmänna nätet).	Tekniska och fysiska åtgärder	Tekniska verken AB		

5.5.3 Eldistribution och digital kommunikation

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
T5. Klimatsäkra kommunens datordrift till en lämplig skyddsnivå.	Tekniska och fysiska åtgärder	KS (VSS)		
T6. Öka redundans i el- och fibernätet för att minska risk för påverkan från klimatförändringar.	Tekniska och fysiska åtgärder	Tekniska verken AB		

5.5.4 Fjärrvärme och fjärrkyla

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
T7. Ta höjd för större framtida efterfrågan av kyla i affärs- och verksamhetsutveckling.	Implementering i planerings- och styrdokument	Tekniska verken AB	KS (MoS)	

5.6 Natur- och kulturmiljö, idrott och turism

5.6.1 Naturmiljö

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
N1. Vidta åtgärder som stärker naturmiljöer och skapar ökad resiliens i ett förändrat klimat. Till exempel åtgärder som ökar variation och mångfald samt hydrologisk återställning av våtmarker och vattendrag.	Tekniska och fysiska åtgärder	SBN (MoS), AB Stångåstaden	KFN (KOF)	
N2. Säkerställ att personal och driftentreprenörer har nödvändiga kunskaper om invasiva främmande arter.	Information, kommunikation och samverkan	SBN, AB Stångåstaden, Lejonfastigheter AB		
N3. Inkludera klimatanpassning i planering för och åtgärder i kommunens skogar.	Implementering i planerings- och styrdokument	SBN (MoS)		

5.6.2 Kulturmiljö och kulturarv

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
N4. Bedöm klimatrisker för kulturvärden i Linköpings kommun och identifiera och föreslå åtgärder.	Utredning och inventering	SBN (MoS) KS (MoS)	AB Stångåstaden	
N5. Utred förutsättningar för att klimatsäkra kommunens samlingar av konst, böcker och andra historia föremål utifrån riskbedömning (Linköpings konst och museer, Linköpings stadsbibliotek, Stiftsbiblioteket m.m).	Utredning och inventering	KFN (KOF)		

N6. Utveckla dialog och samverkan för att andra fastighetsägare ska genomföra åtgärder för att skydda kulturvärden. Åtgärden sker i samråd med länsstyrelsen och andra nationella aktörer.	Information, kommunikation och samverkan	SBN (MoS) BMN (MoS)		
---	--	------------------------	--	--

5.6.3 Idrotts- och friluftsliv

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
N7A. Utred hur ett förändrat klimat påverkar förutsättningarna för idrott- och fritidsverksamheter och anläggningar samt ta fram åtgärder för att hantera påverkan.	Utredning och inventering	KFN (KOF)		
N7B. Vidta åtgärder på kommunägda anläggningar vid behov för att hantera och förebygga påverkan (utifrån kartläggning N7A).	Tekniska och fysiska åtgärder	KFN (KOF)		
N7C. Genomför utbildnings- och informationsinsatser riktade till föreningslivet, med fokus på klimatrisker och behov av anpassning av föreningsdrivna anläggningar.	Information, kommunikation och samverkan	KFN (KOF)		
N8. Se över behovet av åtgärder utifrån ökat tryck vid idrotts- och fritidsmiljöer såsom badplatser eller motionsanläggningar sommartid.	Implementering i planerings- och styrdokument	SBN (MoS), KFN (KOF)	AMN (IAF)	

5.6.4 Besöksnäring och turism

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
N9. Inkludera klimateffekter i planering och genomförande av evenemang samt strategisk planering av besöksnäring.	Implementering i planerings- och styrdokument	Visit Linköping KFN (KOF)		

N10. Genomför informationsinsatser riktade till det fria kulturlivet med fokus på klimatrisker och behov av anpassning av evenemang.	Information, kommunikation och samverkan	Visit Linköping KFN (KOF)		
---	--	------------------------------	--	--

5.7 Klimatberedskap och matsäkerhet

5.7.1 Beredskap och räddningstjänst

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
K1. Säkerställ kapacitet, kompetens och samordning inom kommunen och med andra aktörer för att kunna hantera ett ökat behov av brådskadande skadebegränsande åtgärder till följd av klimateffekter. Det innefattar ökat behov av räddningsinsats och förmågan att hantera naturolyckor.		KS (KLF) och RTÖG		
K2. Ta fram en ordning för samhällsviktiga verksamheter som ska prioriteras för skadebegränsande åtgärder vid översvämning till följd av skyfall och/eller höga flöden.	Implementering i planerings- och styrdokument	KS (KLF)	RTÖG, SBN (MoS)	
K3. Ta fram en plan för vilka resurser i samhället som ska agera skadebegränsande vid översvämning till följd av skyfall och/eller höga flöden. Hur samverkan mellan resurserna ska ske är en viktig del av denna plan.	Implementering i planerings- och styrdokument	KS (KLF)	RTÖG, SBN (MoS)	
K4. Fortsatt utveckling av miljö- och brandtillsyn för att uppmärksamma verksamhetsutövare om risker med klimatförändringar och, där det är relevant, ställa krav på åtgärder.	Information, kommunikation och samverkan	BMN (MoS), RTÖG		

5.7.2 Risk för spridning av föroreningar

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
K5. Fördjupad utredning utifrån skyfallskartering med fokus på miljöfarliga verksamheter. Vid behov ställa krav på verksamheter att klimatsäkra sina anläggningar till lämplig skyddsnivå.	Utredning och inventering	BMN (MoS)		

K6A. Kartlägg förorenad mark och gamla deponier inom riskområden för ras och skred samt översvämning till följd av höga flöden och skyfall.	Utredning och inventering	SBN (MoS) BMN (MoS)		
K6B. Identifiera risker för fastigheter och annan verksamhet utifrån framtagna riskbild i K6A.	Utredning och inventering	Lejonfastigheter AB, AB Stångåstaden, Tekniska verken AB, Sankt Kors Fastighets AB		
K7. Säkra att arbete med sanering av förorenade områden tar hänsyn till ökad risk för påverkan från klimatrelaterade händelser.	Implementering i planerings- och styrdokument	BMN (MoS)		

5.7.3 Matsäkerhet

Åtgärd	Åtgärdstyp	Ansvarig nämnd/bolag	Medverkande nämnd/bolag	Prioriterat
K8. Utred kommunens möjligheter att agera för att skapa resiliens mot risken att livsmedelsproduktionen påverkas av klimatförändringar, exempelvis för olika möjligheter att stödja och skapa förutsättningar för lokal livsmedelsproduktion.	Utredning och inventering	KS (KLF)	SBN (MoS), KS (VSS)	
K9. Fortsatt utveckling av rutiner för kommunens stöd till lantbrukare (areella näringsverksamheter) vid långvarig torka, till exempel tillgång till gräsytor för djurfoder.	Implementering i planerings- och styrdokument	SBN (MoS)	KS (KLF)	
K10. Inkludera klimatanpassning för exempelvis höga flöden och torka i miljötillsyn på lantbruk och informera om möjligheter för stöd både på nationell och kommunal nivå.	Implementering i planerings- och styrdokument	BMN (MoS)		